กระทรวงสาธารณสุข
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

พชอ.
อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช

พื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท (Peri-Urban)

ห่างตัวเมืองเพียง **15 กม.**

สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society)

ผู้สูงอายุ **>20%**

พระพรหมโมเดล (Phra Phrom Model)

พลิกวิกฤตสังคมสูงวัย สู่เมืองสุขภาวะยั่งยืน

นายวสุพัชร์ แก้วกิ้ม
สาธารณสุขอำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช

- สุขภาพดี เริ่มต้นที่ชุมชน
- คนพระพรหม อายุยืนอย่างมีคุณภาพ
- ชุมชนเข้มแข็ง ดูแลกันเองได้
- ก้าวสู่ต้นแบบ สังคมสูงวัยระดับชาติ

วิกฤตซ้อนวิกฤต
สึนามิ NCDs ทะลัก
สู่ภาระสาธารณสุขที่แบกรับไม่ไหว

กระทรวงสาธารณสุข MINISTRY OF PUBLIC HEALTH | พชอ. อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

1 จุดเริ่มต้น : สังคมสูงวัย

ผู้สูงอายุ ทะลุ **20%**

ก้าวสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ (Complete Aged Society)

- จำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง
- มีโรคเรื้อรังหลายโรค (Multimorbidity)
- ต้องการการดูแลระยะยาว (Long Term Care)

2 จุดปะทุ : สึนามิ NCDs

ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง **(NCDs)** เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด

เบาหวาน ↑ | ความดันโลหิตสูง ↑ | โรคหัวใจหลอดเลือด ↑

3 จุดวิกฤต : ติดเตียง / LTC

ผู้ป่วยติดเตียง เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง

ลูกหลานทิ้งงานดูแลพ่อแม่ = เศรษฐกิจครอบครัวพังทลาย

- ครอบครัวสูญเสียรายได้
- เกิดภาระค่าใช้จ่ายระยะยาว
- คุณภาพชีวิตผู้ดูแลลดลง เสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต

หากตั้งรับเพียงในโรงพยาบาล... ระบบสาธารณสุขจะล่มสลาย

นวัตกรรม ธรรมนูญสุขภาพชุมชน

สร้าง “กติกาทางสังคม”

เปลี่ยนผู้สูงอายุเป็นผู้จัดการสุขภาพตนเอง

1 ด้านอาหารและเศรษฐกิจ

กินดี มีรายได้ อยู่ได้อย่างยั่งยืน

“ปิ่นโต ๒ สาย เข้าวัด”

- สายสุขภาพ (ลดหวาน มัน เค็ม)
- สายบุญ (อาหารพื้นถิ่น ปลอดภัย)

ปลูกผักปลอดภัย / โคกหนองนา

- สวนผักชุมชน
- อาหารปลอดภัย
- ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้
- เศรษฐกิจฐานสุขภาพ

2 ด้านสุขภาพและกายภาพ

รู้เร็ว ป้องกันได้ ดูแลทั่วถึง

คัดกรองสุขภาพ ครอบคลุม 95%

- เบาหวาน
- ความดันโลหิตสูง
- ไขมันในเลือด
- โรคไต
- คัดกรองมะเร็ง

บริการทันตกรรม / ฟันเทียม

เคี้ยวได้ กินอร่อย ชีวิตมีคุณภาพ

ส่งเสริมการออกกำลังกายที่เหมาะสม

เดิน วิ่ง ร้ำไทเก็ก สร้างกล้ามเนื้อ ลดหกล้ม

ระบบการดูแลระยะยาว (Long Term Care)

ดูแลผู้ป่วยติดเตียงในชุมชน

3 ด้านจิตใจและสังคม

ชุมชนเข้มแข็ง อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

รำมโนราห์ประยุกต์

- ออกกำลังกาย สร้างสุขภาพจิตที่ดี
- สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น
- สร้างความภาคภูมิใจในตนเอง

กติกาปลอดเหล้า - บุหรี่ ในพื้นที่ส่วนรวม

- วัด โรงเรียน ตลาด ชุมชน
- พื้นที่สาธารณะปลอดภัย
- ลดปัจจัยเสี่ยง NCDs
- สร้างสภาพแวดล้อมที่ดีสำหรับทุกวัย

“กติกาชุมชนที่ทุกคนเห็นชอบ = นวัตกรรมสังคมที่ยั่งยืนที่สุด”

กระทรวงสาธารณสุข
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

พชอ.
อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช

กลไกการขับเคลื่อนไร้รอยต่อ
(Policy to Action)

"สุขภาพดี เริ่มได้ที่ชุมชน พระพรหม"

ประสานพลัง พชอ. สู่ พชต. ขับเคลื่อนด้วยกองทุน กปท.

1 ระดับนโยบาย พชอ. (อำเภอพระพรหม)

(นายอำเภอเป็นประธาน)

- กำหนดทิศทางและเป้าหมายร่วม
- วิเคราะห์ปัญหาและกำหนดประเด็นพัฒนาสุขภาพ
- จัดทำธรรมนูญสุขภาพระดับอำเภอ
- บูรณาการทุกภาคส่วน

2 ระดับบูรณาการ พชต. / อปท. / รพ.สต.

- แปลงนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่
- ทำแผนงาน/โครงการร่วมกัน
- แบ่งปันข้อมูลสุขภาพ (Single Data)
- ติดตามประเมินผล และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

3 กองทุน กปท. และภาคประชาชน

- สนับสนุนงบประมาณอย่างยั่งยืน
- หนุนเสริมโครงการสุขภาพชุมชน
- เกิดสัญญาประชาคม / กติกาชุมชน
- ประชาชนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมดูแล

ชุมชนเข้มแข็ง
คนพระพรหม ❤
อายุยืนอย่างมีคุณภาพ

เปลี่ยนงบประมาณเป็นผลลัพธ์ เปลี่ยนนโยบายเป็นกติกาชุมชน

กระทรวงสาธารณสุข
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH
พชอ.
อำเภอพระพรหม
อิงพลังคนครศรีธรรมราช
ผลลัพธ์เชิงประจักษ์
(The Impact)
จากนโยบายสู่การเปลี่ยนชีวิต...
พลิกวิกฤตสุขภาพชาวพระพรหม
ความสำเร็จด้านโรคเรื้อรัง (NCDs & CKD)
ชะลอการเสื่อมของไต ลดผู้ป่วยไตวายระยะสุดท้าย
67.11%
ชะลอการเสื่อมของไต (Delay Progression)
ลดผู้ป่วยไตวายระยะสุดท้าย
(CKD ระยะ 5) รายใหม่ได้ถึง
25%
ความสำเร็จด้านคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ (LTC)
ปาฏิหาริย์แห่งการดูแล...
เปลี่ยน “ติดเตียง” เป็น “ติดบ้าน”
กลุ่มพึ่งพาผู้อื่น
100%
(ADL ต่ำ)
สู่ชีวิตที่ดีขึ้น
ช่วยเหลือตนเองได้
มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
(ADL ดีขึ้น)
ลดค่าใช้จ่ายการฟอกไตของประเทศ | เพิ่มประสิทธิภาพทรัพยากร...
คืนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้ผู้สูงวัย

กระทรวงสาธารณสุข
MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

พชอ.
อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อเสนอเชิงนโยบาย
(Policy Recommendations)

"พระพรหม... เมืองน่าอยู่ ผู้คนมีสุข"

ปลดล็อกข้อจำกัดพื้นที่ สู่การออกแบบอนาคตสังคมสูงวัยระดับชาติ

1 ปลดล็อกระเบียบการเงิน (Unlock Budget)

เพิ่มความยืดหยุ่นกองทุน กปท.

ให้ท้องถิ่นสามารถจัดซื้อกายอุปกรณ์
และปรับสภาพบ้านผู้สูงอายุได้ทันท่วงที
โดยไม่ติดระเบียบที่ซับซ้อน

2 ลงทุนกับคนหน้างาน (Empower Workforce)

เพิ่มค่าตอบแทน & กำลังคนปฐมภูมิ

เพิ่มค่าตอบแทน Care Giver ให้จูงใจ
และเพิ่มกรอบอัตรากำลัง รพ.สต.
เพื่อรองรับภาระงาน LTC ที่พุ่งสูงขึ้น

3 บูรณาการฐานข้อมูล (Single Data)

เชื่อมฐานข้อมูล สธ. - พม. - มหาดไทย

สร้างแพลตฟอร์มเดียวระดับชาติ
ลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล
ของคนหน้างาน

"ระบบสุขภาพที่ยั่งยืน...
ไม่ได้เริ่มต้นที่เตียงโรงพยาบาล แต่เริ่มต้นที่หน้าบ้านและกติกาของชุมชน"